

maatte erkjende, at der er et Billighedskrav tilstede. Dernæst troer jeg ikke, at det holder Stik, naar den ærede Rigsdagsmand anstiller en Sammenligning mellem Møllerne og de Mænd, der ved Næringsloven ere komne ind under forandrede Forhold. Værdien af en Mølle beroer væsentlig paa den Eneret, Mølleren har til at male for et vist Opland, men ganske anderledes forholder det sig f. Ex. med en Bager, thi hans hele Værk kan jo, hvad Kostbarheden angaaer, ikke sammenlignes med Mølleren, og dernæst kan Bageren jo uden Vanskelighed flytte sin Bedrift hen til et andet Sted, hvor der er bedre Leilighed for ham til at drive den end der, hvor han tidligere boede, og nu paa Grund af Friheden til Konkurrenter. Desuden er der ogsaa det Hensyn at tage, at den lovgivende Magt er gaaet ud fra en forskjellig Anskuelse om Overgangsperioden, idet den har fastsat en længere Periode i Loven om Mølleneringen end i Næringsloven. Men naar det nu fra alle Sider erkjendes, at den Bestyttelse, der var tiltænkt Møllerne ved Fastsættelsen af en Overgangsperiode af 10 Aar, aldeles ikke har svaret til de Forudsætninger, man gik ud fra ved Lovens Vedtagelse, medens derimod noget Egnende ikke lader sig paavise med Hensyn til Næringsloven, saa troer jeg ogsaa, at dette er en Omstændighed, som gjør, at man aldeles ikke kan stille disse to Forhold ved Siden af hinanden.

Ministeren for Kongerigets særlige Finantser: Jeg maa være aldeles enig med de Medlemmer af Rigsdagen, der ikke kunne tilraade at henvise Andragendet til Regjeringen. Jeg kan ikke finde, at den Grundsaetning, der er opstillet i Loven af 14de April 1852, egentlig er i Samklang med Grundsaetningerne i Forordningen af 3die Juni 1825 om de Byrder, der hvilede paa Møllerne; tværtimod vilde en konsekvent Gjennemførelse af disse Grundsaetninger ikke have ført til nogen Ophævelse af Møllestjaldshartkornet, men kun til en Fordeling af samme paa Mølleneringen i det Hele. Møllestjaldshartkornet var en Afgift, der hvilede paa Mølleneringen; om der var flere eller færre Møller, eller hvorledes denne Næring fordeelte sig, var Noget, der

egentlig ikke kom denne Skat ved, thi der, hvor Mølleneringen fandtes, maatte Skatten hvile. Dette er Grundsaetningen i Forordningen af 3die Juni 1825. Nu gik man i 1852 saavidt i sine Indrømmelser imod Møllerne, at man aldeles fornægtede Grundsaetningerne i denne Forordning og reent hævede den Afgift, der hvilede paa Mølleneringen. Der vistest derved en stor Begunstigelse imod Møllerne, hvorved man afveg fra de tidligere Bestemmelser. At Loven maaskee er bleven omgaaet, og at man har haft mindre Nytte af Mellemtilstanden, end man havde ventet, forekommer mig aldeles ikke at afgive nogen Grund for, at en Tilbagebetaling af Skatten skulde finde Sted. Jeg kan erindre, at her engang er blevet sagt af en forhøvedende Finantsminister, at Finantskassen aldrig betaler tilbage, og dette er utvivlsomt i det Hele taget en meget rigtig Grundsaetning. Man er gaaet Finantserne saa nær, at man aldeles har hævet den hele Skat, naaget der efter de tidligere fulgte Grundsaetninger vilde have været Anledning til at fordele den paa anden Maade, og jeg kan derfor ikke finde, at der er nogensomhelst Anledning til at gaae ind paa en Tilbagebetaling af Skatten.

L. C. Petersen: Jeg har kun begjært Ordet for i Korthed at motivere min Afstemning, da jeg nemlig agter at stemme for Minbretallets Forslag. De Grunde, som jeg kunde have havt at anføre, ere paa en udsørlig, tydelig og tilfredsstillende Maade udtalte deels af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Riebe) og deels af den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 5te Valgkreds (S. Pedersen), og jeg skal derfor ikke opholde det ærede Thing dermed. Kun være det mig tilladt at bemærke, at der efter min Overbeviisning og det Kjendskab, jeg har til Forholdene, neppe er udgaaet nogen Lov fra Rigsdagen, som har vaakt saa store Betænkeligheder, og som er bleven anseet for at gaae Giendomsretten saa nær, som Loven af 14de April 1852. Jeg vilde derfor virkelig ønske, at Sagen endnu engang maatte blive taget under Overveielse saavel af Rigsdagen som af Ministeriet, for at de illusoriske Forventninger, som en stor Deel Møllere tidligere, maaskee uberettiget, have næ-